

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Magvntino Archiepiscopo, & Episcopo Hildesemensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

Aquisgranum publicè coronavit. Nos igitur providere volentes ne homo qui non conveniat operibus & actibus vestris, vobis de cetero principetur in perniciem corporum & periculum animarum, sed à vobis vetus fermentum penitèns expurgetur, vosque remaneatis azymì, sicut estis, de consilio fratrum nostrorum & tam Episcoporum quàm aliorum plurium Prælatorum venerabilibus fratribus Maguntino Archiepiscopo & Episcopo Cameracensi & Scholastico sancti Gereonis Colonienfis dedimus in præceptis ut cum apud eos sint ista &c. in eundem ferè modum ut in alia usque in finem. Moneamus igitur universitatem vestram & hortamur in Domino & per apostolica vobis scripta mandamus quatenus eisdem Archiepiscopo, Episcopo, & Scholastico ad exequendum mandata apostolica utiliter & humiliter assistatis, & in bono proposito persistentes, prædicto Regi sicut hæcenus, immo fortiùs quàm hæcenus, præstetis auxilium & favorem, scituri quòd nostra vobis gratia non deerit. Datum ut supra.

ARCHIEPISCOPO MAGVNTINO,
Episcopo Cameracensi, & Scholastico sancti
Gereonis in Colonia.

Epist. 118.

Licet per alias litteras vobis dederimus in præceptis ut quia Colonienfis Archiepiscopus sententiam excommunicationis incurrit, quam in Ecclesia beati Petri Coloniae coram multitudine copiosa, ipso præsentente ac gerente sacerdotalem stolam in collo & candelam accensam in manu, venerabilis frater noster Guillelmus Remensis Archiepiscopus, tunc Prænestinus Episcopus, apostolicæ sedis Legatus, promulgavit in eos qui à carissimo in Christo filio nostro illustri Rege Ottone in Romanorum Imperatorem electo recederent & parti alteri adhererent, memoratum Archiepiscopum pulsatis campanis & candelis accensis denunciaretis excommunicationis vinculo innodatum, & faceretis per omnes Colonienfes Ecclesias & vicinas dioceses sub solemnitate simili nuntiari, suffraganeos & omnes vassallos Colonienfis Ecclesiæ tam Clericos quàm laicos absolutos ab ejus obedientia nuntiantes. Licet etiam vobis præceperimus distriçtè ut, quia ejus inobedientia, perjurium, & proditio sunt adeo manifesta quòd nulla possunt tergiversatione celari, vos eum auctoritate nostra suffulti sublato cuiuslibet contradictionis & appellationis obstaculo à pontificali deponeretis officio, nisi forsitan infra mensem post factam sibi denuntiationem à vobis ad sedem apostolicam personaliter accesserit judicandus, quia tamen vos ex vicinitate locorum & notitia personarum potestis plenius & perfectius rerum & temporum circumstantias indagare, præsentium vobis auctoritate concedimus quatenus diligenti & prudenti deliberatione præhabita, si vobis visum fuerit expedire, præfatum Archiepiscopum monere diligentius & inducere procuretis ut ad fidelitatem carissimi in Christo filij nostri illustris Regis Ottonis in Romanorum Imperatorem electi humiliter revertatur infra tempus quod ei duxeritis præfigendum, & de fide servanda tan-

tam ei exhibeat cautionem quòd de levitate ipsius non possit in posterum dubitari, absolutio- nis beneficium ei secundum formam Ecclesiæ impensuri, salva super excessibus ejus canonica disciplina. Alioquin juxta formam præscriptam & in aliis litteris plenius vobis expressam procedere non tardetis. Quòd si non omnes &c. Datum &c.

VNIVERSIS TAM ECCLESIASTICIS
quàm secularibus Principibus & aliis per The-
toniam constitutis carissimo in Christo filio nostro il-
lustri Regi Ottone in Romanorum Imperatorem elec-
to faventibus.

Non est amicus hominis, sed fortunæ, qui sicut arundo vento, sic fortuitis casibus agitur, ei cui aridet in prosperis, deficit in adversis. Licet enim varij sint bellorum eventus, nec quod semper volvitur in eodem statu valeat permanere, non debent tamen viri constantes secundum varietates rerum labentium variari, sed stabiles potius permanere, scientes quòd finis, non pugna, coronat, & non qui cæperit, sed qui perseveraverit, salvus erit. Fides etenim in necessitate probatur, & constantia in adversitate clarescit; nec qui cum fortuna rotatur, constans debet aut stabilis appellari, aut dici fidelis qui fidem variat cum eventu. Vnde miramur non modicum & movemur quòd quidam Principum qui carissimo in Christo filio nostro illustri Regi Ottone in Romanorum Imperatorem electo sponte hominum fecerant & fidelitatis juramenta præstiterant non coacti, ex eo quòd nobilis vir Dux Sueviæ visus est aliquantulum prosperari, contra honestatem propriam & fidem præstitam venientes, relicto eo cui priùs adhæserant, ejus adversario adhæserunt, illis merito comparandi de quibus legimus in psalmita: *Filij Effrem intendentes arcum & mittentes sagittas conversi sunt in die belli.* Verùm quanto detestamur amplius in talibus levitatem, tantò in vobis constantiam potius commendamus; qui cum eodem Rege in suis tentationibus fideliter persististis, nec voluistis maculam in gloria vestra ponere ac juramenta propria violare. Super hoc ergo firmitatem vestram in Domino commendantes & prosequentes actionibus gratiarum, moneamus universitatem vestram & exhortamur in Domino & per apostolica vobis scripta mandamus quatenus in bono proposito persistentes, eidem Regi tantò fortiùs assistatis quanto auxilio vestro noscitur amplius indigere; scituri quòd ex hoc vobis tantò magis constitutis nos in posterum debitores quanto sincerius diligimus Regem ipsum & incrementum honoris ipsius sicut hæcenus, immo magis quàm hæcenus, affectamus. Datum &c.

MAGVNTINO ARCHIEPISCOPO,
& Episcopo Hildesemensi.

Svam apud nos carissimus in Christo filius noster illustris Rex Otto in Romanorum Imperatorem electus querimoniam destinavit quòd cum nobilis vir Henricus Palatinus Rhæni fidelitatis ei præstiterit juramentum, contra factum suum venire non metuens, non solum

Epist. 119.

Vide Godefrid.
monach sancti
Pantaleonis
ad an. 1105.

Epist. 120.

servare contempfit quod ei sub iuramentum religione promisit, sed contra eum cum nobili viro Philippo Duce Sueviæ conjuravit. Unde cum ad nos pertineat iudicium iuramenti, per nos sibi de eo iustitiam petiit exhiberi. Cum igitur salutem nobilis ejusdem, de quo in novissimo districti examinis die tenebimur coram Deo reddere rationem, paterno desideremus affectu, fraternitati vestre per apostolica scripta mandamus atque præcipimus quatenus eum ex parte nostra monere diligentius & inducere procuretis ut iuramentum eidem Regi præstitum, non obstante iuramento quod postmodum exhibuit contra illud, cum ex eo quod primum fuit licitum constet secundum illicitum extitisse, de cetero servare procuret. Alioquin eum ad id per excommunicationem personæ & interdictum terræ sublato appellationis obstaculo compellatis, facturi utramque sententiam singulis diebus dominicis & festivis, pulsatis campanis, & candelis accensis, usque ad satisfactionem congruam firmiter observari.

NOBILI VIRO HENRICO PALATINO
Rheni.

Epist. 121.

Ad infamiam nominis tui cedit & perpetuum tuæ posteritatis opprobrium quod carissimum in Christo filium nostrum illustrem Regem Ottonem in Romanorum Imperatorem electum fratrem tuum, vel nulla vel modica violentia interveniente, relinquens, nobili viro Duci Sueviæ adhæristi & quantum in te fuerat dejecisti eum quem erigere tenebaris. Sanè suam ad nos idem Rex querimoniam destinavit quod cum fidelitatis ei &c. ut supra usque paterno desideremus affectu, nobilitatem tuam monemus & exhortamur attentius & per apostolica tibi scripta mandamus quatenus iuramentum eidem Regi præstitum &c. usque servare procuret. Alioquin noveris nos venerabilibus fratribus nostris Siffido Maguntino Archiepiscopo & Episcopo Paderburnensi per apostolica scripta præcipiendo mandasse ut te ad id per excommunicationem personæ &c. usque in finem.

Scriptum est nobili viro Duci Brabantia in eundem modum usque in Romanorum Imperatorem electum, cui filiam propriam desponsaverat in uxorem, vel nulla &c. usque in finem. Executores dati sunt contra eum Leodiensis Episcopus, major Decanus & Præpositus sancti Gereonis Colonienfis.

NOBILI VIRO LANGRAVIO
Turingia.

Epist. 122.

Quia liberæ voluntatis arbitrium quanto violentius quis flectere nititur, tanto amplius in puritate sui propositi confirmatur, non credimus quod violentia Ducis Sueviæ tuam mutaverit voluntatem & animum variaverit, licet coactus fueris militare. Cum ergo necessitate cessante cessare soleat necessitatis effectus, monemus nobilitatem tuam & exhortamur attentius & per apostolica tibi scripta mandamus quatenus cum tempus acceperis, ad carissimi in Christo filij nostri illustris Regis Ottonis in Romanorum Imperatorem electi fidelitatis obsequium sine dilatione qualibet rever-

taris, & sic in ejus dilectione proficias ut in gratiam nostram proficere merearis.

Scriptum est in eundem modum Regi Boemorum illustri.

MAIORI DECANO ET SANCTORUM
Apostolorum & sancti Gereonis Præpositis
Colonienfis.

Ad nostram noveritis audientiam pervenisse quod Bruno Adolphi quondam Colonienfis Archiepiscopi clericus, statuti sedis apostolicæ temerariè se opponens, dominum suum irreverenter induxit ut in carissimum in Christo filium nostrum illustrem Regem Ottonem in Romanorum Imperatorem electum crimen prodicionis committeret & Duci Sueviæ pertinaciter adhereret; à quo, sicut dicitur, tamquam alius Iudas in prodicionis præmium pecuniam accipere non expavit. Ne igitur si post damnationem ejusdem Archiepiscopi prædictus Bruno, qui damnationis causam præstitit, remanserit indemnat, illud evangelicum fallere videatur, quo dicitur, *si cæcus cæcum ducit, ambo in foveam cadunt*, discretioni vestre per apostolica scripta mandamus quatenus eum omnibus beneficiis suis sine spe restitutionis appellatione remota privetis, ea personis idoneis conferentes. Quod si non omnes &c.

E I S D E M.

Ad nostram audientiam noveritis pervenisse quod Sibod clericus, qui beneficium quoddam de manu carissimi in Christo filij nostri illustris Regis Ottonis in Romanorum Imperatorem electi receperat, & fidelitatis ei præstiterat iuramentum, conversus in arcum perversum, contra proprium veniens iuramentum, Sueviæ Duci juravit, & ab eo prædictum beneficium recepit. Ipse quoque, dum venerabilis frater noster Cameracensis Episcopus mandatis nostris infisteret exequendis, ab eodem Duce in diocesim ejus legatione suscepta, bona ejusdem Episcopi temerè occupavit, vassallos ejus Duci Sueviæ fidelitatem præstare compellens, fidelitate ipsius penitus abjurata. Quia verò tantæ præsumptionis excessum relinquere nolumus impunitum, discretioni vestre per apostolica scripta mandamus quatenus inquisita super iis & cognita plenius veritate, eundem Sibod ab omni officio sublato appellationis obstaculo deponatis, & omnibus eum beneficiis spoliatis, illa personis idoneis assignatis.

PADEBURNENSI EPISCOPO.

Quam detestabile sit crimen perjurij, veteris testamenti lectio manifestat. Nam cum præcepisset Dominus Israëlitis ut universos habitatores terræ quam eis promiserat, de ipsa delerent propter fœdus quod Iosue cum Gabaonitis inivit circumventus, & iuramentum quod principes multitudinis præstiterant eisdem incautè, Gabaonitæ mortis periculum evitarent, licet interrogati si in terra quæ filiis Israël forte debebatur forsitan habitarent, quia de terra longinqua venerant respondissent. Præterea quæ pœna mendacibus debeatur Ananix & Saphiræ mors subita proficitur, qui quo-

BB b b b ij

Epist. 123.

Epist. 124.

Epist. 125.